

Október

1. *Október 14.* 18.00 – Bűnbánati istentisztelet
2. *Október 16.* 10.00, 18.00 – Istentisztelet úrvacsorai közösséggel
3. *Október 17.* 16.30 – Presbiteri bibliaóra
4. *Október 22.* 9.00-12.00 – Temetőtakarítás
5. *Október 23.* – A délelőtti istentisztelet után előadás:1956 Erdélyben, majd gyülekezeti ebéd
6. *Október 30.* – A délelőtti istentisztelet után szeretetvendégség és előadás Reformáció és katolicizmus címmel
7. *Október 31.* – A Szegedi Protestáns Napok alkalmairól később lesz híradás
8. *November 4-6.* – Presbiteri csendes hétvége Galyatetőn
9. *November 6.* 10.00, 18.00 – Igét hirdet Bán Csaba református lelkész (Hódmezővásárhely, Ótemplom)

*„Boldogok, akik békét teremtenek,
mert ők Isten fiainak neveztetnek.”
(Mt 5,9)*

REFORMÁTUS HONVÉD TÉR

22.
évfolyam
3. sz.
2022.
október 9.

Szeged-Honvéd Téri Református Egyházközség gyülekezeti
lapja

6720 Szeged, Kárász u. 15 * Telefon: 62/ 426 902

E-mail: szeged-honved.ter@reformatus.hu

Honlap: www.honvedter.ref.hu

A magunk érdekében...

Népszámlás Magyarországon. Tízévenkénti esemény. Nemcsak nálunk, szinte a világ minden országában ez a „rend”. Csak kivételes esetekben marad el, mint például a járvány, a természeti katasztrófák, a háborúk. Hazánkban is tavaly kellett volna összeírást végezni, de a koronavírus miatt elhalasztották.

Sokan megkérdőjelezik ennek a nagyszabású vállalkozásnak a fontosságát. „Úgyis tudunk mindent egymásról, az állampolgárokról, a javainkról” – mondják. A modern hírközlések korában ez talán igaznak is bizonyul. De csak részben. A társadalom megismerése ugyanis csak a részletes és rendszeres összeírás alapján lehetséges, amiből azután a közigazgatás, a szociális szféra (elsősorban a családpolitika), a honvédelem, az oktatás, az egészségügy, nem utolsósorban pedig a felekezetek is profitálhatnak. Nem véletlen, hogy már a bibliai leírásokban is találkozunk a népszámlálás gyakorlatával. A legismertebb kétségtelenül a Jézus születése idején lezajlott összeírás, amikor a római helytartóság kötelezte a területén élőket, hogy „keljenek útra” és jelentkezzenek a nagyobb településeken. Így jutott el József és Mária is Názáretből Betlehembe, a távolság miatt számárháton. S ott született a Megváltó.

Ma nem kell sem útra kelniük, sem szamaragolniuk napokig az összeíró helyig. Október elsejétől 31-ig otthon kitölthetjük és számítógépen elküldhetjük a kért adatokat a kívánt helyre, ha pedig ezt nem tesszük meg, akkor a kérdezőbiztosok keresnek fel bennünket és lebonyolíthatjuk a nehéznek semmiképpen sem nevezhető „munkát”. De tegyük eleget ennek az állampolgári kötelezettségünknek, mindenképpen.

Október a reformáció hónapja. Emlékezzünk, adjunk hálát Istennek, hogy eleink ezt az utat választották, és ne hagyjuk üresen a felekezeti rubrikát, valljuk meg reformátusságunkat, hovatartozásunkat.

Így tudjuk meg, hogy mennyien is vagyunk igazán, akikkel számolhat az egyházunk. Saját érdekünkben tesszük mindezt és a jövőnk – gyermekeink, unokáink – érdekében is.

Kisimre Ferenc

Kisokos: a reformációról

A reformáció napja több protestáns egyházban október 31-én tartott ünnepnap, annak emlékére, hogy 1517-ben ezen a napon függesztette ki **Luther Márton** a wittenbergi vártemplom kapujára a bűnbocsátó levelek árusításával kapcsolatos 95 tételét. A tételeknek rendkívüli hatása volt: futótűzként terjedtek a Német-Római Birodalomban és nem csak ott.

Zwingli Ulrich, majd **Kálvin János** Svájcban is elindította a reformációt. E mozgalmak tagjait a pápaság túlkapásaival szembeni tiltakozás („protestálás”) miatt protestánsoknak nevezték, a keresztyénségnek ekkor kialakuló nagy ága a protestantizmus. A reformáció egyes irányzatainak szétválása a különböző protestáns egyházak, felekezetek kialakulásához, majd megerősödéséhez vezetett. Ezek közül az evangélikus egyház (más néven *lutheránus egyház*) és a református egyház a legismertebbek.

Magyarországon a 16. században a török uralom korszakában terjedtek el a reformáció eszméi. Luther nézetei először Habsburg Mária udvarában jelentkeztek, majd az erdélyi szászok között váltak elfogadottá. Noha az országgyűlés fellépett az új tanok ellen, a 16. század végére az ország 80-90%-a vált protestánssá. Mivel a reformátorok a nép nyelvén, magyarul prédikáltak, és lefordították a Bibliát, tevékenységük nagymértékben hozzájárult az irodalmi nyelv kialakulásához. A református erdélyi fejedelmek és főurak számos nyomdát és főiskolát alapítottak, amelyek elősegítették a hazai oktatás és művelődés ügyét.

A reformáció hazai elterjedésében nem kis szerepet a városunkhoz kötődő két reformátor: Szegedi Kis István és Abádi Benedek.

A reformáció alapelvei:

1. **Sola Scriptura** (egyedül a Szentírás); Az *egyedül a Szentírás* elve szerint a Biblia Istennek az egyedüli ihletett és hiteles szava, a keresztyén tanítás egyetlen forrása. Ez az isteni szó mindenki számára hozzáférhető, azaz mindenki számára érthető.
1. **Sola fide** (egyedül hit által); A megigazulást (ami a protestáns szóhasználatban „Isten által igaznak nyilvánítást” jelent) kizárólag hit által nyerhetjük el, bármilyen jó cselekedet szükségessége és hozzáadása nélkül. A korai protestáns teológia szerint a jó cselekedetek bizonyítékai és nem előfeltételei a hitnek.

Ó, jertek, énekeljünk
Nun laßt uns Gott, dem Herren
BWV 79,6

Ludwig Helmholtz, 1575 (1532-1598)   Nikolaus Schmecker, 1587 (1530-1592) Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Animando

S. 1. Ó, jertek, énekeljünk, Az
2. A tes tünk, lel künk, él jünk, Mind,
3. O, tarts meg min ket, Is te, A

T. B.

3. 1. Úr - nak há - lát zeng - jünk, Ó
2. mind ö - ad ta né - künk, És
3. sicut és tisz - ta hit - ben, Hogy

„Ó, jertek énekeljünk, Az Úrnak hála lát zengjünk.”

A nyári szünet után újra kezdődtek az énekkari próbák. Szeretettel hívunk és várunk minden énekelni szerető testvérünket ebbe a közösségbe. A 19 éve működő kórusunk – képességeinknek megfelelő – egyházzenei kórusművekkel dicséri Istent nagy tapasztalatú kórusvezető irányításával (Klement Ágnes). Szolgálatunk sokrétű: havonta egyszer az istentisztelet ünnepélyességéhez járulunk hozzá, énekelünk esküvőkön, temetéseken, testvér-gyülekezetekbe járunk itthon és határon túl, kórustalálkozókon veszünk részt. Összetartó közösségbe, jó hangulatú próbákra hívunk mind a négy szőlambba énekeseket. Pénteken esténként (18.00-19.00) és vasárnap reggelente (8.45-9.45) tanuljuk és gyakoroljuk az új énekeket. Örömmel énekelünk, mert számunkra ez is istentisztelet. Gyere Te is!

-S -I

Luther Márton: Erős várunk a mi Istenünk

Erős vár a mi Istenünk,
Kemény vasunk és vértünk.
Inségben együtt van velünk,
Mevált és harcol értünk.

Kél az ősi rossz,
Bajvető gonosz,
Csel vad fegyvere,
Erőszak ővele,
A földön ő az első.

Önnön erőnk csak délibáb
És bizony esnénk esten.
De harcba küldte Egy Fiát
Értünk maga az Isten.

Kérded-é, ki az?
Jézus, az igaz.
Sok had, Egy a fő,
Nincs Isten más csak Ő,
Krisztus a Győzedelmes.

S ha földön ördög nyüzsgene
És elnyelni akarna,
Meg nem riadnánk - ellene
Győz hitünk diadalma.

A világi úr
Tombolhat vadul,
Semmit sem tehet,
Ő megítéltetett.
Megrendül egy szavunkra.

Él, áll az ige igazul,
Akárki vesse-hányja.
Táborainkra száll az Úr
Szent Lelke, adományja.

Jóhír, nő, család,
Jószág, test, világ
Veszhet, vihetik
Veszendő kincseik', -
Miénk marad az ország.

(József Attila fordítása)

3. **Sola gratia** (egyedül kegyelemből); Ez azt jelenti, hogy a megváltás egy olyan ajándék Istentől Jézus szeretete által, amiért nem tettünk semmit. Ingyen van = Gratis.
4. **Solus Christus** (egyedül Krisztus); Az *egyedül Krisztus* elv azt jelenti, hogy egyedül Krisztus a közvetítő Isten és az ember között és így senki másan keresztül nem lehetséges a megváltás.
5. **Soli Deo gloria** (egyedül Istené a dicsőség). Minden dicsőség egyedül Istennek jár, mivel a megváltás kizárólag az Ő akarata és tette által ment végbe: nemcsak Jézus mindenre elégséges bűnhődése a mi bűneinkért a kereszten az Ő munkája, hanem az is, ha mi hiszünk Jézusnak ebben a tettében, és ezt a hitet is az ember szívében a Szentlélek hozza létre.
(Forrás: <https://refszatmar.eu/reformacio-roviden/> – 2011.10.31.)

Kálvin János: A keresztyén vallás rendszere (1. könyv, 3. fejezet, Kálvin kiadó 1995)

„Hogy az emberi észben megvan és pedig természetes ösztönből bizonyos mértékben az istenség érzése, ez vitán kívül áll. Mert Isten, hogy a tudatlanság ürügyével senki se menthesse magát, maga adta saját ismeretét minden emberbe, maga újítja meg ez ismeret emlékét szüntelenül s növeli mintegy új cseppekkel; hogy midőn egytől-egyig mindenki tudja, hogy van Isten s ez az Isten az ő alkotója.”

Azok a szívhangok

Azzal hízelgek magamnak, hogy a véleményemet nem az aktuálpolitika vagy a reklámok alapján alakítom ki. Természetesen nem élek vákuumban, hat rám ez is meg az is, de azért ha fontos dologról van szó, igyekszem alapvetőbb értékek alapján orientálódni.

Ilyen alapvető érték a jó és a rossz. Akkor éreztem először, hogy kezdek kinőni a gyermekkorból, amikor rájöttem: ami az én mikrokörnyezetemben egyértelműen jó (vagy rossz), az egy másik közegben lehet fordítva is. Ez megrendítő, de feldolgozható élmény. A feldolgozás útja azonban nem az (szerintem), hogy elfogadom: minden lehet fekete vagy akár fehér is, attól függően, hogy honnan nézzük. Van, ami jó, és van ami rossz, függetlenül attól, hogy hányan mondják fordítva. A fekete fekete, nem valamihez képest, hanem a fény hiányától, és a fehér is saját joga fehér.

Valahogy így van ez az abortusszal is. Ki az, aki szerint nem az egyik legfontosabb érték az élet? Ki mondja azt, hogy joga van megölni egy másik embert? Nagyon kevesen. Mégis, amikor ugyanezek a kérdések az abortusz kapcsán kerülnek elő, meglepően sokszíniúek a reakciók. Pedig ebben az esetben is az az alapkérdés: jó-e az abortusz? Fontos tisztázni, mi az alapértelmezett jó válasz - amely alól vannak kivételek. És épp a kivételek léte miatt fontos, hogy az elvi alapú vélemény nem vezethet ítélezéshez, sokkal inkább empátiára van szükség ahhoz, hogy a kivételeket felismerjük.

A kivételek léte azonban nem jelentheti azt, hogy a kivételek alapján alkossunk (erkölcsi) szabályt. Vannak különleges, extrém élethelyzetek (szexuális erőszak stb.), de az erkölcsi dilemma az abortusz esetén leggyakrabban valószínűleg az extrém körülmény nélkül, de nem kívánt módon megfogant magzatokhoz kapcsolódik. Nem visz előre, amikor a kivételekre hivatkozva éleződik ki a vita. A kivétel - kivétel, akként is kellene kezelni, mindenkinek.

A másik fontos kérdés, hogy mindez kinek az ügye. Ha csak a jogilag definiálható természetes személyeket nézzük, leginkább, de nem kizárólagosan az anyjáé: ő várandós 9 hónapig, őt köti egy speciális kötelék a

magzathoz. De ott van az apa is - és nem az extrém helyzetek apáira, hanem tartós vagy alkalmi kapcsolatok névvel, arccal rendelkező apáira kellene fókuszálni. Ők nem csak biológiailag, hanem érzelmileg is érintettek lehetnek ezekben az ügyekben. És ott van a magzat, aki nem tehet semmiről, s akinek a jogait élénken vitatják. Hol a határ az élet és a sejtsomó között? Az ezzel kapcsolatos vélemény szorosán összefügg azzal, mit gondol az ember úgy általában az abortuszról.

Az abortusszal kapcsolatos beszélgetések fájdalmasak, mert sok résztvevő számára mindez nem elvont kérdés, hanem vagy komoly tétje van, vagy régi sebekhez, traumákhoz kapcsolódik. Az egyéni élethelyzetek ismeretében könnyebben megérthető, kinek miért éppen az az álláspontja, ami. Ezt érdemes szem előtt tartani annak, aki elvi vagy erkölcsi alapon száll be a témába. Az okoskodás, erkölcsi példabeszéd bizonyos esetekben inkább árt, mint használ. Ettől persze az embernek lehet véleménye, alapállása. Beszélgetni mindenesetre könnyebb, ha az álláspont nem a jogszabályok ide-oda cibálása kapcsán kristályosodik ki vagy folyósodik el.

Csupor Dezső

